

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 12C/145/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313205718
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1313205718.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou, v právnej veci navrhovateľa: A. K. L., bytom H. XXXX/XB, L., proti odporcovi: H. B., bytom Y. XXXXX/XX/E, L., o zaplatenie 1.000 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 1.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne odo dňa 07.06.2013 do zaplatenia, a nahradiť mu trovy konania vo výške 60,- Eur titulom zaplateného súdneho poplatku, na účet navrhovateľa č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v H., R..C., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietla.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 8.4.2013 sa navrhovateľ pôvodne domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 1.000 Eur, ako i náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 9.3.2010 uzatvoril s odporcom zmluvu o pôžičke, predmetom, ktorej bolo bezúročné poskytnutie sumy 10.000,- Eur, ktorú mal odporca splatiť v lehote 2 mesiacov. Pôžička bola teda splatná dňa 9.5.2010. Hoci odporca dlžnú sumu napokon uhradil dňa 4.10.2010, teda oneskorene, tým vzniklo navrhovateľovi právo na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty vo výške 5.000,- Eur, avšak v tomto konaní si uplatňuje svoje právo z nej iba vo výške 1.000,-Eur, s ohľadom na súdnu prax.

Súd vo veci vydal dňa 13.5.2013 platobný rozkaz, č.k. 39 Ro 639/2013, ktorým odporcu zaviazal na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1.000,-Eur a náhrady trov konania, voči ktorému odporca v zákonnej lehote podal odpor s odôvodnením, že nie je dôvod na zaplatenie žalovanej sumy, nakoľko uvedenú sumu strovami konania už zaplatil a toto by musel uhradiť bezdôvodne navyše, druhýkrát. Poukázal na súdne konanie pred tun. súdom č. k. 11 C 2/2012, v ktorom sa rozpory vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke riešili a bolo o nich právoplatne rozhodnuté a preto žiada návrh zamietnuť. Ak súd nariadi pojednávanie, súhlasí s tým, aby sa rozhodlo v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľ následne návrhom zo dňa 23.7.2013 rozšíril svoj žalobný návrh o úroky z omeškania dlžnej sumy, ktorý súd Uznesením č. k. 12 C 145/2013-15 dňa 23.8.2013 pripustil tak, že tento znie: Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% z dlžnej sumy odo dňa 18.5.2010 do zaplatenia, a nahradiť mu trovy konania, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov a to zmluvy o pôžičke zo dňa 9.3.2010, a zistil nasledovný skutkový stav :

Účastníci konania dňa 9.3.2010 uzatvorili zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporcovi pôžičku vo výške 10.000,- Eur. Zmluvné strany sa dohodli, že navrhovateľ poskytne odporcovi 10.000 Eur v hotovosti pri podpise zmluvy. Odporca podpisom zmluvy potvrdil prijatie tejto sumy v hotovosti. Zmluvné strany sa dohodli, že odporca je povinný pôžičku splatiť dňa 9.5.2010. Zároveň sa dohodli, že poskytnutá pôžička je bezúročná a pre prípad omeškania s platením istiny si dohodli úrok z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Súčasťou zmluvy v čl. II. v bode 3 bola aj dohoda o zmluvnej pokute, podľa ktorej v prípade omeškania so splatením istiny o viac ako 7 dní si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 50 % zo sumy uvedenej v čl. I. v bode 1 zmluvy, t. j. zo sumy 10.000,- Eur.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že sa s odporcom poznal minimálne 10 rokov, boli dlhodobí kamaráti, dôveroval mu. Pomerne často mu odporca telefonoval, že potrebuje peniaze, a keď mu povedal na aký účel, tak to zvažil a podľa toho mu požičal. Tiež mu krátko predtým, dňa 04.03.2010, požičal vysokú sumu 33.750,- Eur, za tým účelom, že odporca si chce kúpiť byt, o čom prebehlo súdne konanie 11C 28/2012. Následne mu zavolať, že potrebuje ďalšie peniaze, a to na podnikanie, na nákup tovaru, tak mu obratom požičal dňa 09.03.2010 ešte sumu 10.000,-Eur, ktorú mal splatiť za dva mesiace, do 09.05.2010. Napokon mu ich vrátil, avšak až po dohodnutej dobe, a to dňa 04.10.2010. Vzhľadom k tomu, že odporca si svoje záväzky na základe predmetnej zmluvy o pôžičke zo dňa 09.03.2010 nesplnil riadne a včas, bol v omeškaní viac ako 4 mesiace, on si týmto návrhom uplatňuje dojednanú zmluvnú pokutu voči nemu. Nakoľko však už súd v konaní 11C 28/2012 uviedol, že dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 50 % je neprimerane vysoká, preto si v tomto konaní túto už uplatňuje iba vo výške 10 %, čo činí z požičanej sumy 10.000,- Eur, sumu 1.000,- Eur.

Na otázku súdu, nakoľko si k uplatnenej zmluvnej pokute uplatňuje i úrok z omeškania a to odo dňa 18.05.2010, aby súdu predložil dôkaz o výzve odporcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, tento uviedol, že odporcu nevyzval písomne, takýto doklad nemá, tiež ho nevyzval ústne. Preto žiada súd, aby úrok priznal od podania návrhu. Na návrhu vo zvyšku trval, trovy konania si uplatnil vo výške zaplateného súdneho poplatku, ktorý činil 60,-Eur, a tieto žiada zaslať na svoj účet.

Z pripojeného spisu tun. súdu č. k. 11 C 28/2012 súd zistil, že predmetom tohto konania bola iná pôžička, ktorú účastníci konania medzi sebou uzatvorili, avšak dňa 4.3.2010, išlo o požičanú sumu 33.750,- Eur, kde si účastníci konania taktiež dohodli zmluvnú pokutu vo výške 50 % z požičanej sumy, ktorá činila sumu 16.875,- Eur. Tun. súd rozsudkom č. k. 11 C 28/2012-74 zo dňa 3.7.2012 rozhodol v časti zmluvnej pokuty tak, že odporcovi túto priznal, avšak nie v dojednanej výške 50 % z požičanej sumy, ale iba vo výške 10% z požičanej sumy, čo činilo sumu 3.375,- Eur a vo zvyšnej časti uplatnenej zmluvnej pokuty súd návrh zamietol. Odporca sa voči tomuto rozsudku odvolal, a na jeho odvolanie Krajský súd v Bratislave Rozsudkom č. k. 3 Co 180/2013-114 zo dňa 4.4.2013 toto jeho rozhodnutie potvrdil, čím rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4. 4. 2013.

Podľa ustanovenia § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Predmetom konania bol návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty z poskytnutej pôžičky zo dňa 9.3.2010.

V prejednávanej veci sú obaja účastníci konania fyzické osoby, ktoré dňa 9.3.2010 uzatvorili zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporcovi pôžičku vo výške 10.000.- Eur. Zmluvné strany sa dohodli, že navrhovateľ poskytne odporcovi 10.000.- Eur v hotovosti, pri podpise zmluvy. Odporca podpisom zmluvy potvrdil prijatie tejto sumy v hotovosti. Zmluvné strany sa dohodli, že odporca je povinný pôžičku splatiť dňa 9.5.2010. Zároveň sa dohodli, že poskytnutá pôžička je bezúročná a pre prípad omeškania s platením istiny si dohodli úrok z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Súčasťou zmluvy v čl. II. v bode 3 bola aj dohoda o zmluvnej pokute, podľa ktorej v prípade omeškania so splatením istiny o viac ako 7 dní si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 50 % zo sumy uvedenej v čl. I. v bode 1 zmluvy, t. j. zo sumy 10.000.- Eur.

Riadne predvolaný odporca sa pojednávania konaného dňa 13.12.2013 nezúčastnil, v odpore uviedol, že súhlasí s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Navrhovateľ pred súdom vypovedal, že odporca bol s včasným platením pôžičky v omeškaní, túto zaplatil s omeškaním v plnej výške až dňa 4.10.2013, čo bolo po lehote viac ako 4 mesiace, navrhovateľ si preto dôvodne, ako sankciu za porušenie podmienok zmluvy, uplatňuje zmluvnú pokutu.

Súd dojednanú zmluvnú pokutu posúdil ako platnú, a v uplatnenej výške iba 10 %, a nie 50% z požičanej sumy, za primeranú, pridržiavajúc sa už odôvodnenia o jej primeranosti v konaní č. k. 11 C 28/2012, nakoľko zmluvy sú v zásade dojednané s rovnakým obsahom, zmena je iba v dátume a vo výške poskytnutej pôžičky.

V konaní bolo jednoznačne vyvrátené tvrdenie odporcu v odpore, že sporná zmluvná pokuta z pôžičky už bola v konaní č. k. 11 C 28/2012 prejednaná, bolo o nej právoplatne rozhodnuté, nakoľko v konaní č. k. 11 C 28/2012 bola uplatnená zmluvná pokuta z poskytnutej pôžičky zo dňa 4.3.2010, vo výške 33.750,- Eur, pričom v prejednávanej veci ide o poskytnutú pôžičku zo dňa 9.3.2010, vo výške 10.000,- Eur.

Súd preto v prejednávanej veci považoval za primeranú zmluvnú pokutu vo výške 10 % zabezpečovanej pohľadávky, t.j. zmluvnú pokutu vo výške 1.000,- Eur a odporcu k jej zaplateniu zaviazal.

O príslušenstve pohľadávky súd rozhodol podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník je v omeškaní, ak svoj dlh nesplní riadne a včas. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré sa týka vykonania niektorých ustanovení Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb.).

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Časom splnenia záväzku, ak jej splatnosť nebola účastníkmi dohodnutá, ustanovená právnym predpisom alebo určená v rozhodnutí je prvý deň po tom, čo veriteľ požiada dlžníka o splnenie. Vo všeobecnosti tak platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, stanovená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím.

Ustanovenie § 563 OZ ukladá dlžníkovi povinnosť plniť deň nasledujúci po tom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Za výzvu sa považuje aj návrh /žaloba/ na začatie súdneho konania podaný veriteľom proti dlžníkovi. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení návrhu dlžníkovi.

Keďže v zmluve o pôžičke čas splatnosti zmluvnej pokuty dojednaný nebol, navrhovateľ pred súdom potvrdil, že odporcu ani ústne, ani písomne k zaplateniu zmluvnej pokuty nevyzval, súd za výzvu preto považoval návrh na zaplatenie žalovanej sumy 1.000,- Eur, bol odporcovi doručený dňa 5.6.2013 spolu s platobným rozkazom, preto nasledujúcim dňom, t.j. dňom 6.6.2013 sa dlh stal splatným, a odporca sa nasledujúcim dňom dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, čím mu vznikla povinnosť zaplatiť i zákonnú sankciu - úrok z omeškania vo výške 5,5% ročne z dlžnej sumy.

Vzhľadom k tomu, že úrok z omeškania bol navrhovateľom uplatnený už od 18.5.2010, súd v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., a v spore úspešnému navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania, spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku za návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané a datované a teba ho predložiť vrátane príloh v takom počte rovnopisov, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. I O.s.p.; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli uplatnené; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.